

Economic Policy Reforms
Going for Growth – 2008 Edition

Summary in Czech

Reformy hospodářské politiky
Cesta růstu – vydání 2008

Přehled v českém jazyce

HDP není totéž co prosperita. Vysoká produktivita a zaměstnanost však k prosperitě přispívají – přímo i nepřímo, poskytováním zdrojů, které lze využít pro další činnosti, které prosperitu zlepšují. Proto je důležité, aby státní politiky produktivity a zaměstnanosti nebránily, s výjimkou případů, které lze zdůvodnit vzhledem k jiným aspektům prosperity.

Vydání Cesty růstu roku 2007 představilo pro každou zemi OECD a Evropské unie pět priorit strukturální politiky pro nápravu nedostatků v oblasti produktivity a zaměstnanosti. Současné vydání přezkoumává pokrok v zavádění těchto priorit. V závislosti na úhlu pohledu můžeme dojít k závěru, že sklenice je buď napůl plná, nebo napůl prázdná. Rok není pro výkon strukturální politiky dlouhá doba a v tomto světle je možné vidět pokrok u téměř dvou třetin priorit politiky roku 2007 jako úspěch. V některých oblastech nebyl však dosažený pokrok nijak významný a v ožehavých oblastech politiky, jakou je regulace trhu práce, byl pokrok mnohem pomalejší. Vidíme, že i stabilní a živá hospodářská činnost poskytla snížením souvisejících přizpůsobovacích nákladů pro reformu příznivé pozadí. Jak však bylo uvedeno v loňském vydání, dobré časy možná snížily smysl pro naléhavost reforem.

Současné vydání obsahuje pět zvláštních kapitol, které se zabývají specifickými politikami a faktory, které ovlivňují zaměstnanost a produktivitu.

Pokud jde o zaměstnanost, hlavní důraz byl dosud v Cestě růstu kladen na počet osob v pracovním procesu a menší důraz byl kladen na množství hodin, které odpracují. Jedna

ze zvláštních kapitol se snaží korigovat rovnováhu studiem faktorů, které vysvětlují značný nepoměr a v některých případech i odlišné trendy v pracovní době v různých zemích.

Studie předkládá nový a mezinárodně srovnatelnější soubor dat o pracovní době, který potvrzuje velmi diskutovanou skutečnost, že roční pracovní doba je ve Spojených státech výrazně delší než v Evropě. Tento rozdíl činí téměř 15 %, přičemž asi polovina rozdílu odráží více pracovních dnů odpracovaných ve Spojených státech za rok a zbývající část připadá na vyšší počet hodin za týden. Rozdíly v průměrné týdenní pracovní době odrážejí velkou měrou pracovní dobu žen a analýza ukazuje, že ta je výrazně ovlivňována mezními daňovými sazbami. Studie dále označuje několik jiných vlivů politiky na pracovní dobu, včetně regulace pracovní doby. Při zamyšlení nad politikami je však důležité v souvislosti se zaměstnaností brát v úvahu jak odpracované hodiny, tak počty zaměstnaných. Politiky vedoucí k nižší účasti pracovních sil u určitých skupin, které obvykle pracují méně hodin, budou mít sklon zvyšovat průměrný počet odpracovaných hodin, ale to neznámá, že je to žádoucí.

Důležitým motorem hospodářského růstu je akumulace lidského kapitálu. Dvě zvláštní kapitoly prezentují analýzu provedenou ve spolupráci s Ředitelstvím pro vzdělávání OECD o investicích do vzdělávání na primární, sekundární úrovni a terciární úrovni. Dřívější studie využívá pro stanovení měřítka efektivnosti školského systému jako celku i pro hodnocení jednotlivých škol bodování PISA. Výsledky poukazují na významné zvyšování efektivnosti, ke kterému by mělo dojít ve školách v jednotlivých zemích, které dohánějí nejlepší národní výkonnost, a ve státních školských systémech, které dohánějí nejlepší mezinárodní výkonnost. Celková hospodářská činnost profituje z vyšší produktivity a zaměstnanosti lépe vzdělané mládeže a/nebo úspor nákladů a jim odpovídajících nižších daní. Studie dále označuje některá nastavení politiky, která pravděpodobně podporují výkonnost, a která se vztahují k výběru uživatele, manažerské autonomii a odpovědnosti, efektivní velikosti školy a předcházení předčasnému dělení do proudů.

Kapitola o terciárním vzdělávání prezentuje odhady přidružených soukromých výnosů, které pravděpodobně motivují investice do terciárního vzdělávání. Ve většině zemí jsou odhadované výnosy ve srovnání s výnosy alternativních investic vysoké, ale mezi zeměmi existují i velké rozdíly. Společná existence vysokých výnosů a v některých případech relativně nízké počty absolventů mohou naznačovat, že budoucí studenti jsou odrazováni omezením likvidity a obavami z rizika. Jako další významný určující faktor investic do terciárního vzdělávání se samozřejmě objevují příjmy studentů a dostupnost likvidních finančních zdrojů. Flexibilita a rozsah inovací vzdělávacích institucí jsou třetím důležitým faktorem. Kromě těchto zjištění však nastavení politik v oblasti terciárního vzdělávání musí zvážit i tlaky na veřejné financování, vyšší mezinárodní mobilitu absolventů a přání snížit podporu, která prospívá zejména lépe situované části populace. Tato kombinace faktorů poukazuje na politiky, které jednotlivým institucím poskytují větší autonomii a odpovědnost, studentům větší úlohu ve financování školního a poskytují opatření pro uvolnění omezení likvidity a snížení rizikovosti investice do terciárního vzdělávání.

Dvě kapitoly se zabývají úlohou externí otevřenosti při pohánění hospodářské činnosti. Kapitola o hospodářském zeměpisu prokazuje, že vzdálenost je i nadále hlavním determinantem mezinárodních obchodních vzorců. Země vzdálené od center hospodářské činnosti samozřejmě obchodují méně než ty, které leží blíže. V důsledku toho mají vzdálené země menší prospěch z výhod, které pramení z obchodu ve formě větší specializace, využívání ekonomik s nižšími náklady na vyrobenou jednotku a konkurenčních tlaků. Vlivy na HDP jsou potenciálně velké.

Kapitola analyzuje i úlohu přírodních zdrojů a ukazuje, že země OECD bohaté na zdroje mívají vyšší HDP. Toto zjištění kontrastuje s výsledky, které poukazují na to, že vlastnictví zdrojů může být pro rozvojové země prokletím, což možná odráží skutečnost, že země OECD mají obecně silnější vládní struktury. Úloha, kterou hraje vzdálenost a vlastnictví zdrojů, musí být brána v úvahu i při srovnávání hospodářské výkonnosti v různých zemích. Některé to mají snadnější než jiné. Ale být zvýhodněn nebo znevýhodněn by nemělo sloužit jako omluva pro nevhodné politiky a analýza ve skutečnosti nenachází důkazy o tom, že by byly priority politiky „Cesta růstu“ ovlivněny vzdáleností nebo vlastnictvím zdrojů.

Další kapitola o otevřenosti založená na analýze provedené Ředitelstvím pro obchod a zemědělství OECD zkoumá úlohu, kterou hraje regulace domácích trhů u obchodu ve službách. Není překvapením, že restriktivní předpisy obchodu ve službách ztěžují. Toky obchodu ve službách mezi dvěma zeměmi jsou omezeny i v případech, kdy se jejich regulační struktury velmi liší. Studie odhaduje, že obchod ve službách by se mohl v průměru téměř zdvojnásobit, pokud by země musely srovnat předpisy podle nejméně restriktivního postoje v OECD. Stejně jako u obchodu se zbožím i větší obchod ve službách by měl způsobit posilování HDP.

Analýza ve zvláštních kapitolách tohoto vydání přispívá k vyvíjející se analytické základně pro identifikaci priorit politiky v budoucích vydáních Cesty růstu. Konečně, dobré rady k politikám musí spočívat na co nejsolidnější a nejdůkladnější analýze.

© OECD 2008

Tento přehled není oficiálním překladem OECD.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD: www.oecd.org/bookshop/

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci: e-mail: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku: www.oecd.org/rights/

